

Zorg- en Veiligheidshuis
Fryslân
voor de verbinding tussen zorg en veiligheid

Bestedingsplan aanvullende rijksmiddelen Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân 2021 t/m 2027

31 januari 2022

Inhoud

1	In- en aanleiding	3
2	Maatschappelijke opgave	5
3	Ontwikkellijnen	6
3.1	Personen met een (hoog) veiligheidsrisico	6
3.1.1	(Ex-) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico	7
3.1.2	Personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico	8
3.1.3	Geradicaliseerde personen en polarisatie	8
3.1.4	Mensenhandel, uitbuiting en (seksueel) misbruik	8
3.2	Verbinding met de omgeving	9
3.3	Huis op orde	10
	Kwaliteit en deskundigheidsbevordering	10
4	Besteding	12
4.1	Besteding middelen beschikbaar voor 2021	12
4.2	Besteding middelen 2022 en verder	12
4.3	Indexering	13
Bijlage 1	Basistaken en -focus	14
Bijlage 2	Verbinding met de omgeving: het 'wat'	16

1 In- en aanleiding

Voor u ligt het vastgestelde bestedingsplan voor de extra rijksmiddelen die beschikbaar zijn gesteld aan het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân (ZVHF).

Om de gecoördineerde aanpak op het grensvlak van zorg en veiligheid van mensen met meervoudige problematiek en een (hoog) veiligheidsrisico te versterken, heeft het Rijk voor de Zorg- en Veiligheidshuizen structureel € 10 miljoen extra middelen beschikbaar gesteld. Dit als onderdeel van de zogenaamde POK-middelen¹ 2021 t/m 2027². Deze middelen zijn in brede zin bedoelt om de overheidsdienstverlening fundamenteel te verbeteren, mensen in kwetsbare posities extra te ondersteunen en te voorkomen dat mensen in zo'n positie terecht komen.

De bijdrage voor de Zorg- en Veiligheidshuizen is een Decentralisatie Uitkering in het Gemeentefonds. De gemeenten dienen de bijdrage aan het Zorg- en Veiligheidshuis in hun regio te besteden. De bijdrage is opgenomen in de Gemeentefonds Decembercirculaire 2021 en is ook over 2021 beschikbaar. Voor het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân gaat het om een bedrag van € 352.035,- op jaarbasis. De bijdrage vloeit naar het ZVHF via de centrumgemeente Leeuwarden.

De Bestuurscommissie van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân beslist over de bestemming en de wijze van besteding van de middelen. De Bestuurscommissie heeft onderliggend bestedingsplan op 31 januari 2022 vastgesteld. De sturing op de inzet, en daarmee de verantwoording over de middelen, is eveneens aan de Bestuurscommissie. De gemeenten kunnen die verantwoording gebruiken om hun eigen gemeenteraad te informeren. Omdat het gaat om een decentralisatie uitkering is er geen verantwoording richting het Rijk of sturing vanuit het Rijk op de inzet van de middelen.

Met de inzet van de extra rijksmiddelen wordt een versterking, intensivering en kwaliteitsverbetering van de uitvoering van de basisfuncties van het Zorg- en Veiligheidshuis Fryslân beoogd. Hierbij ligt de primaire focus op het voeren van regie bij de persoons- en systeemgerichte aanpak van de personen met een (hoog) veiligheidsrisico.

¹ Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslagen. Landelijk totaal beschikbaar € 150 miljoen, waarvan € 10 miljoen voor de Zorg- en Veiligheidshuizen.

² De verwachting is dat de benodigde transitie in de dienstverlening niet in 2027 zal zijn voltooid. De VNG en het rijk hebben daarom afgesproken vroegtijdig met elkaar in gesprek te gaan over de financiering voor de periode na 2027.

Met de besteding van de extra rijksmiddelen wordt een duurzame bijdrage en inzet van het ZVHF mede gewaarborgd.

Bij de uitwerking van het bestedingsplan is gekeken naar:

- bestemming van de POK-middelen;
- de landelijke Meerjarenagenda Zorg- en Veiligheidshuizen 2021-2024;
- het doorontwikkelingsplan Veiligheidshuis Fryslân 2019 t/m 2023;
- de huidige situatie van ZVHF.

De lijnen waartoe het Zorg- en Veiligheidshuis zich verder ontwikkelt zijn:

1. Personen met een (hoog) veiligheidsrisico.
2. Verbinding met de omgeving
3. Huis op orde.

Onderliggend plan is op hoofdlijnen. De nadere uitwerking en concretisering wordt meegenomen in de jaarplannen van het ZVHF. Monitoring maakt eveneens onderdeel uit van de beleidscyclus. Deze wordt samen met de ketenpartners van het ZVHF uitgevoerd volgens een landelijk ontwikkeld monitoringsinstrument.

2 Maatschappelijke opgave

Er is in Friesland een kleine groep mensen met (ernstig) risicogedrag en een opeenstapeling van problemen. Passende zorg is nodig om hen volwaardig te laten deelnemen aan de maatschappij. Ook staat de veiligheid van deze mensen, hun omgeving en de samenleving voorop. Het waarborgen van veiligheid in combinatie met inclusiviteit vraagt om een goede samenwerking tussen het zorg- en veiligheidsdomein.

De effectiviteit van zorg en hulpverlening heeft er soms baat bij als een strafrechtelijke aanpak als stok achter de deur beschikbaar is. Op haar beurt kan de zorg- en hulpverlening een effectieve aanvulling zijn op de strafrechtelijke aanpak en daarmee de effectiviteit vergroten.

Het Zorg- en Veiligheidshuis ziet dat de complexiteit van de maatschappelijke opgaven waar straf en zorg samenkomen groeiende is. De caseload omvat meer casuïstiek waarbij sprake is van een hoog veiligheidsrisico. De maatschappelijke functie is hiermee nog zwaarwegender geworden. Het Zorg- en Veiligheidshuis wil (kwetsbare) inwoners helpen en zo bijdragen aan een positief maatschappelijk effect: betere kwaliteit van leven, inclusiviteit en minder overlast en veiligheidsproblemen.

Het Zorg- en Veiligheidshuis functioneert als basisvoorziening waar complexe, risicovolle domeinoverstijgende veiligheidscasuïstiek onder procesregie en met ondersteuning van het ZVH in gezamenlijkheid wordt aangepakt en beheersbaar gemaakt. Daarnaast heeft het ZVH een belangrijke rol in het beter laten functioneren van het sociaal domein en het veiligheidsdomein. Het ZVH ziet waar het vastloopt, waar de gaten vallen in de ketens, signaleert relevante trends en ontwikkelingen en helpt professionals zich verder te bekwamen.

Nieuwe maatschappelijke uitdagingen dienen zich aan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het vraagstuk van personen met ernstig verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico, (ex)justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico, evenals aan criminele en overlastgevende jeugdgroepen. Maar ook aan polariserende 'onderstromen', die mede door de huidige coronatijd aan het licht komen. Daarbij zijn duurzame oplossingen in de persoons- en/of systeemgerichte aanpak het uitgangspunt. Dat vraagt maatwerk en monitoring in overleg met alle betrokken partners. Met de doorontwikkeling van het ZVH, dienen ook de verdere randvoorwaarden te worden ingevuld om aan de vraag naar signalering, advisering, ondersteuning en casusbehandeling te kunnen voldoen. De POK-gelden dragen hier aan bij.

3 Ontwikkellijnen

De lijnen waartoe het Zorg- en Veiligheidshuis zich mede met de inzet van de extra rijksmiddelen verder ontwikkelt zijn:

1. Personen met een (hoog) veiligheidsrisico.
2. Verbinding met de omgeving
3. Huis op orde.

Binnen de ontwikkellijnen en thema's vormen de reeds vastgestelde basistaken van het ZVHF, evenals de definitie van complexe ketenoverstijgende veiligheidsproblematiek het vertrekpunt. De basistaken en definitie zijn opgenomen in bijlage 1 en vormen de essentie van de inzet van het ZVH ten behoeve van de netwerksamenwerking. In de kern gaat het om het voeren van procesregie op complexe, domeinoverstijgende casuïstiek. - het adviseren en ondersteunen bij lokale veiligheidsproblematiek – inzet van trajectbegeleiding - signaleren & adressen met een (strategisch) advies ten aanzien van lokale gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek en complexe domeinoverstijgende casuïstiek – bijdragen aan de ontwikkeling van domeinoverstijgende ketenaanpakken. Het ZVH vervult een adviserende en beleidsondersteunende rol door optimaal gebruik te maken van de bundeling van kennis van het brede netwerk en op basis van de behandelde casuïstiek.

Het ZVH is verantwoordelijk voor de uitvoering van haar basistaken. Het ZVH heeft een inspanningsverplichting als het gaat om het organiseren van een proces gericht op het creëren van voortgang op de aanpak van personen met een (hoog) veiligheidsrisico. De verantwoordelijkheid voor de inhoud en de concreet te behalen resultaten ligt bij de ketenpartners.

3.1 *Personen met een (hoog) veiligheidsrisico*

De impact van incidenten veroorzaakt door personen, die ernstig, gevaarlijk en ontwrichtend gedrag vertonen, is voor alle betrokkenen en voor de maatschappij groot. Voor deze groep is een integrale en personsgerichte aanpak op zorg en veiligheid gewenst, gericht op monitoring van zorgwekkende signalen, het voorkomen van verdere escalatie en het bieden van passende zorg en ondersteuning. Voor een aantal gedurende de gehele levensloop. Hierbij wordt expliciet de link gelegd met de levenslooppuntfunctie en beveiligde intensieve zorg.

Bij personen met een (hoog) veiligheidsrisico gaat het onder andere over plegers van excessief geweld - denk aan mesincidenten - criminele families, huiselijk geweld- en high impact crimes-plegers, getraumatiseerde asielzoekers, stalkers, (ex-)justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico, geradicaliseerde personen (waaronder terugkeerders) en extremisten, alsook personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico. Voor een aantal van deze zijn, in de lijn met landelijke afspraken en programma's, specifieke taakaccenten blijvend en geïntensiveerd wenselijk. Dit zijn:

- (Ex-) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico;
- personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico;
- geradicaliseerde personen en polarisatie;
- mensenhandel, uitbuiting en (seksueel) misbruik.

3.1.1 (Ex-) justitiabelen met een hoog veiligheidsrisico

In Friesland wordt iedere burger die in detentie komt gescreend op zorg- en veiligheidsrisico's. Dit doet het ZVHF samen met de gemeenten, DJI en de Reclassering. Hier liggen het bestuurlijk akkoord 'Kansen bieden voor re-integratie' en de Wet Straffen en Beschermen aan ten grondslag. Doel van de triage is:

- inschatten en beperken veiligheidsrisico's;
- veilige tenuitvoerlegging detentie en voorkomen detentieschade;
- voorkomen van recidive.

Door informatie van gemeenten, DJI en Reclassering met elkaar te verbinden, is het mogelijk de gedetineerde te screenen op zorg- en veiligheidsrisico's. En zo een zorgvuldige risico-inschatting te maken. Justitiabelen met een hoog (zorg- en) veiligheidsrisico worden in een PGA opgepakt. Deze werkwijze is eind 2020 meer gestructureerd gestart, waarbij er ook de mogelijkheid is om een trajectbegeleider in te zetten. De verwachting is dat bij de doorontwikkeling van het gericht screenen en triageren meer personen naar voren komen waarvoor een gezamenlijke PGA nodig is onder procesregie of met ondersteuning van het ZVH. In de doorontwikkeling wordt ondermeer verbintenis gelegd met artikel 18b van de Wet Straffen en Beschermen. Dit artikel refereert naar gevallen waarin het reële risico bestaat dat de gedetineerde (opnieuw) een ernstig gewelds- of zedendelict zal plegen. Daarnaast wordt bekeken op welke wijze de levensloopbenadering in relatie tot (ex-) justitiabelen kan aansluiten.

3.1.2 Personen met ernstig verward gedrag met een hoog veiligheidsrisico

In de aanpak op personen met ernstig verward gedrag met een hoog (veiligheids)risico heeft het ZVH vanuit haar basistaken een rol in de integrale persoons c.q. systeemgerichte aanpak. Deze is enerzijds gericht op het verminderen van veiligheidsrisico's voor de samenleving en voor de persoon met verward gedrag zelf en anderzijds op het verbeteren van de kwaliteit van leven voor deze persoon en diens naasten.

In aanvulling op de bestaande inzet realiseert het ZVHF:

- het faciliteren en ondersteunen van het proces bij casuïstiek die (mogelijk) in aanmerking komt voor de levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg, het inzetten van langdurige trajectbegeleiding bij de personen die in de levensloopfunctie geïncorporeerd zijn en het hierbij voeren van langdurige procesregie, waaronder het monitoren en bijsturen van de uitvoering;
- een herkenbare, methodische PGA gericht op deze problematiek;
- eenduidige risicotaxaties door en met partners, die op overgangsmomenten worden uitgevoerd;
- het versterken van de ondersteunings-, advies- en ontwikkelingsfunctie gericht op het vergroten van kennis, expertise en vaardigheden op 'buikpijn' casuïstiek.

3.1.3 Geradicaliseerde personen en polarisatie

Was de dreiging vooral Jihadistisch van aard, nu manifesteren zich ook andere vormen van maatschappelijk ongenoegen – onder andere door de coronatijd – met soms een radicale onderstroom met extremistische gedragingen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een integrale aanpak op radicalisering en Jihadisme. Hieronder valt ook de weging van casuïstiek (belegd bij de driehoekspartners). Gemeenten hebben de procesregie op deze complexe, domeinoverstijgende casuïstiek bij het ZVHF belegd. Het ZVH borgt de bestaande, zorgvuldig opgebouwde infrastructuur gericht op de uitvoering van een persoonsgerichte aanpak op radicalisering en (nieuwe vormen) van extremisme in haar werkzaamheden. Deze aanpak wordt waar nodig verder doorontwikkeld. Het voeren van procesregie gebeurt door getrainde procesregisseurs met expertise op het thema. Daarbij is het op peil houden van kennis van bestaande en nieuwe fenomenen (o.a. rechts-extremisme en complotdenkers) van belang.

3.1.4 Mensenhandel, uitbuiting en (seksueel) misbruik.

De aanpak van uitbuiting en mensenhandel heeft de laatste jaren een grotere prioriteit gekregen van de overheid. De complexiteit van mensenhandel vraagt om zowel een bestuurlijke als strafrechtelijke aanpak en intensieve samenwerking tussen de verschillende domeinen.

Gemeenten hebben een belangrijke rol als regisseur van de samenwerking, maar ook op het gebied van preventie en handhaven. De opvang en andere vormen van ondersteuning van slachtoffers zijn gemeentelijke taken.

Het ZVH pakt voor een deel reeds casuïstiek van mensenhandel en (seksuele) uitbuiting op, omdat deze veelal complex en domeinoverstijgend is. Zo is er het Drieluik mensenhandel en uitbuiting; een periodiek afstemmingsoverleg over casuïstiek tussen het ZVH, de politie en Fier. Daarnaast heeft het ZVH vanuit haar basistaken een prominente rol in de aanpak van jongeren in kwetsbare situaties die worden uitgebuit en (seksueel) misbruikt. Het ZVH beschikt hierin over belangrijke expertise.

In het landelijk programma 'Samen tegen mensenhandel' is opgenomen dat elke gemeente in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel moet hebben, die ook in de regio is verankerd. In 2022 verkennen de Friese gemeenten verder hoe de aanpak van mensenhandel en uitbuiting verder vorm en inhoud kan krijgen. Het ZVH heeft hierbij een nader te bepalen (aanvullende) rol, positie en taken. Een verdere intensivering van de samenwerking van het ZVH, zorgcoördinatie, RIEC en jeugdzorginstellingen is hierbij van belang.

3.2 *Verbinding met de omgeving*

Naast het ZVH werken meerdere lokale en regionale netwerken vanuit een eigen invalshoek aan het verminderen van overlast en criminaliteit en aan verbetering van kwaliteit van leven. Denk hierbij aan lokale en regionale jeugdnetwerken, sociale wijk- en gebiedsteams, ZSM, Veilig Thuis, de RIEC's en het netwerk gericht op de aanpak van mensenhandel en uitbuiting. Het is van belang dat het ZVHF met deze netwerken blijvend en geoptimaliseerd schakelt, kennis deelt en werkprocessen op elkaar afstemt. Afspraken over onder andere regie, (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden, informatie-uitwisseling, op- en afschalen geven overzicht en maken duidelijk wie, wanneer, waarvoor aan de lat staat. Zo neemt niet alleen de eigen slagkracht toe, maar worden bij overlappende casuïstiek plannen van aanpak complementair en ontstaat er een sluitende keten in de verbinding van zorg en veiligheid. Verbinden vraagt maatwerk. In relatie tot de meeste netwerken in de regio is al een goede basis voor samenwerking gelegd. Verdieping daarop is nu nodig.

Bijlage 2 geeft op hoofdlijnen weer wat nodig is in onderstaande ketens:

- jeugdketen;
- ZSM;
- lokale sociale wijk- en gebiedsteams;
- Veilig Thuis: de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties;
- RIEC.

3.3 Huis op orde

Kwaliteit en deskundigheidsbevordering

Het ZVH is een lerende netwerkorganisatie waarbij duurzaam geïnvesteerd wordt in kennis, attitude en vaardigheden. Dit betekent dat doorlopend aandacht nodig is voor het vergroten en versterken hiervan.

Het ZVH wil een extra impuls geven aan het investeren in de ondersteunende processen, de ontwikkeling van medewerkers en (ondersteuning van) management, evenals in de bestuurlijke aansturing. Dit is de basis om de noodzakelijke kwaliteit te waarborgen.

De kwaliteit wordt intern en in de keten geoptimaliseerd door onder andere het verbeteren van werkprocessen, het up to date houden en bewaken van de kaders die op gegevensverwerking van toepassing zijn, coaching en intervisie en het organiseren en thematische netwerkbijeenkomsten, evenals het meegeven van (beleids)advies aan partners op basis van praktijkervaring en monitoring. Bij de deskundigheidsbevordering maakt het ZVH waar mogelijk gebruik van de kennis en kunde bij partnerorganisaties. Aan de andere kant krijgt het delen van kennis en kunde vanuit de netwerksamenwerking van het ZVH met de partners een verhoogde prioriteit

Informatie-uitwisseling

Het ZVH staat voor een zorgvuldige domeinoverstijgende informatie-uitwisseling volgens de meest actuele privacywet- en regelgeving. De basis hiervoor is in de afgelopen jaren op orde gebracht. Nu moet de slag worden gemaakt naar het verder verduurzamen van de benodigde kwaliteit van informatie-uitwisseling in de praktijk.

Informatiesysteem

Het ZVHF maakt gebruik van het ondersteunende ICT-programma GCOS. GCOS blijft tot 1 januari 2024 in de lucht. Landelijk wordt een nieuwe gestandaardiseerde informatievoorziening ontwikkeld (waarbij er ruimte blijft voor lokaal maatwerk) en gestandaardiseerde informatie-uitwisseling (koppelvlakken) met en vanuit de ICT-systemen van de betrokken ketenpartners.

Waarborgen continuïteit; vervanging bij langdurige uitval

In de reguliere begroting van het Zorg- en Veiligheidshuis is geen budget opgenomen voor de vervanging bij langdurige afwezigheid door ziekte e.d. De huidige beschikbare reserve voor vervanging bij langdurige uitval van medewerkers is relatief laag. Dit is een reëel risico voor het waarborgen van de continuïteit van het ZVH (gebleken). Om dit risico te beheersen is het budget dat beschikbaar is gesteld voor 2021 als reserve opgevoerd.

Functiewaardering

Op dit moment zijn er verschillen in waardering en beloning tussen de verschillende Zorg- en veiligheidshuizen in Nederland. De Landelijke Vereniging van Managers Zorg- en Veiligheidshuizen (LVMZV) heeft een extern bureau opdracht gegeven om de waardering en beloning van de functies landelijk in kaart te brengen met als doel hier meer eenheid en transparantie in te brengen. Naar verwachting zal (deels) sprake zijn van herwaardering van de functies in het ZVHF. Eventuele herwaardering van functies wordt meegenomen in de reguliere begroting van het ZVHF.

4 Besteding

Met de besteding van de POK-middelen willen we een duurzame bijdrage en inzet van het ZVHF waarborgen. Dit met inachtneming van het gestelde in hoofdstuk 3 genoemde ontwikkellijnen ① Personen met een (hoog) veiligheidsrisico ② Verbinding met de omgeving ③ Huis op orde.

Met de aanvullende inzet wordt een versterking, intensivering en kwaliteitsverbetering van de uitvoering van de basistaken van het ZVH beoogd. Hierbij ligt een primaire focus op het voeren van procesregie en het geven ondersteuning in de casuïstiek.

4.1 Besteding middelen beschikbaar voor 2021

- Het bedrag van 2021 ter hoogte van € 352.000,- wordt als reserve bestemd.
- Vanuit deze reserve wordt de komende jaren vervanging bij langdurige uitval opgevangen.

4.2 Besteding middelen 2022 en verder

De volgende functies worden in aanvulling op de huidige bezetting ingevuld.

Functie	Kosten
Kwaliteitscoördinator	€ 85.000,00
Procesregisseur	€ 170.000,00
Procesondersteuner	€ 72.000,00
Divers (o.a. opleiding, extra facilitaire kosten, communicatie, netwerkbijeenkomsten e.d.)	€ 25.000,00
Totaal	€ 352.000,00

Toelichting:

Om procesregie te voeren en ondersteuning te kunnen bieden op de persoons- en systeemgerichte aanpak van personen met een (hoog) veiligheidsrisico – o.a. in relatie tot de personen die in aanmerking komen voor de levensloopaanpak en beveiligde intensieve zorg - is meer capaciteit nodig van procesregisseurs, met de daarbij behorende procesondersteuning. Dit met voldoende ruimte om eigen expertise en kunde te vergroten, evenals deze in te brengen ten behoeve van de netwerksamenwerking/ketenpartners. Om de verbinding met gemeenten, lokale wijk- en gebiedsteams en ketenpartners te optimaliseren is in de formatie van procesregisseurs eveneens ruimte nodig voor het uitvoeren van de rol van aandacht-/verbindingsfunctionaris. Deze rol heeft een stimulerende effect op de ketensamenwerking en draagt bij aan betere advisering en ondersteuning van het lokale veld.

Hiermee kunnen veiligheidsproblemen meer vroegtijdig worden gesignaleerd en meer preventief worden opgetreden. De rol van aandacht-/verbindingsfunctionaris is niet nieuw. Wel is in 2021 gebleken dat deze rol gemakkelijk dreigt onder te sneeuwen als gevolg van de werkdruk in procesregie. Daarom is structureel meer capaciteit voor deze inzet noodzakelijk.

De huidige intensieve inzet van het ZVH bij de aanpak van jongeren in kwetsbare situaties die worden uitgebuit en (seksueel) misbruikt, gebeurt met tijdelijke aanvullende financiering. De borging van deze inzet voor de langere termijn wordt meegenomen in de besteding van de extra rijksmiddelen.

Er wordt een kwaliteitscoördinator aangetrokken om kwaliteit en deskundigheid te bevorderen, evenals de informatieprocessen te versterken. De kwaliteitscoördinator is verantwoordelijk voor de kwaliteitsontwikkeling van het ZVHF, met als doel om de samenwerking intern en in de keten te optimaliseren. De kwaliteitsfunctionaris geeft onder andere aandacht aan verbetering en borging van werkwijzen, biedt project- en beleidsondersteuning en geeft invulling aan de organisatie van het opleidingsprogramma.

4.3 Indexering

De POK-middelen die het rijk via een decentralisatie-uitkering beschikbaar stelt worden niet geïndexeerd. Dit is hetzelfde als bij de rijksbijdrage van J&V die de centrumgemeente sinds 2013 voor het ZVH ontvangt. Hierover heeft de Bestuurscommissie eerder besloten dat de indexering meegenomen wordt in de gemeentelijke bijdragen aan het ZVHF.

De Bestuurscommissie heeft ingestemd met het voorstel om de jaarlijkse indexering van de POK-middelen overeenkomstig het eerdere besluit over de indexering van de rijksbijdrage van het ministerie van J&V, mee te nemen in de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen aan het ZVHF.

Achterliggende motivatie is: decentralisatie-uitkeringen zoals de decentralisatie-uitkering Zorg- en Veiligheidshuizen maken, net als de algemene uitkering, deel uit van het gemeentefonds. Als gevolg van de bestuurlijk afgesproken normeringssystematiek (de 'trap op trap af-systematiek') wordt het gemeentefonds jaarlijks aangepast. Het gemeentefonds volgt op die manier de netto-uitgaven van de Rijksoverheid. De hoogte van het bedrag waarmee dat gebeurt wordt accres genoemd. De hoogte van het accres is terug te vinden in de circulaire gemeentefonds. Het accres wordt toegevoegd aan de algemene uitkering. Dit bedrag wordt uitgekeerd aan alle gemeenten en niet alleen de zetelgemeenten.

Bijlage 1 Basistaken en-focus

Basistaken van het ZVHF zijn:

	Procesregie voeren: partijen die bij een casus zijn betrokken worden samengebracht. Zij delen informatie over de persoon en de situatie. Partijen maken samen een plan van aanpak en er wordt gestuurd op de realisatie van dat plan. De procesregisseur is hierbij de verbindende schakel -tussen partijen.
	Adviseren: de medewerkers van het Zorg- en Veiligheids-huis geven adviezen over vraagstukken die te -maken hebben met sociale veiligheid. Zij brengen hun kennis en expertise in, wijzen de weg en helpen op weg.
	Ondersteunen: het op inhoud en in het proces mee-kijken en meedenken in casussen. De procesregie blijft hierbij in het lokale veld liggen. Als dit wenselijk is sluit de procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis bij een lokale overlegtafel aan.
	Trajectbegeleiding: de trajectbegeleiders gaan actief op de persoon af. Zij gaan in gesprek en brengen de -situatie in kaart. De trajectbegeleiders worden ingezet als reguliere hulpverlening niet toereikend is. Dit zonder regeldruk. Zij de-escaleren, maken de situatie beheersbaar en dragen 'warm' over naar andere hulpverlening.
	Signaleren en adresseren: dit gebeurt bij blijvende stagnatie in een casus. Daarnaast brengt het Zorg- en Veiligheidshuis overstijgend trends, knelpunten, succesfactoren, leemtes en misstanden in beeld. Deze adres-seert zij bij de juiste partners/het juiste gremium.
	Ontwikkelen: deelname aan projecten of beleidsvoorbereiding. Hierbij brengt het Zorg- en Veiligheidshuis kennis en expertise in over de ketenoverstijgende aanpak van complexe sociale veiligheidsproblematiek. Het Zorg- en Veiligheidshuis kan in opdracht ook een coördinerende rol hebben bij een projectmatige ketenoverstijgende aanpak.

Deze basistaken zijn afgebakend langs de lijn van de definitie van complexe problematiek:

- er veiligheidsproblemen zijn die impact hebben (of wordt verwacht dat te gaan hebben) op de perso(o)n(en) en/of sociale omgeving en waarbij sprake is van veiligheidsrisico's en;
- de achterliggende problematiek op meerdere leefgebieden speelt en;
- er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek, die vraagt om een ketenoverstijgende aanpak en.
- samenwerking tussen meerdere ketens (minimaal dwang en drang) en/of gemeenten nodig is (het is in de reguliere samenwerking tussen partners binnen één keten niet mogelijk om deze problematiek effectief aan te pakken) en/of ;
- er stagnatie in de samenwerking tussen betrokken partners is en/of;
- voorliggende acties en interventies niet hebben geleid tot het gewenste resultaat.

Bijlage 2 Verbinding met de omgeving: het 'wat'

Jeugdketen

De transformatie van de jeugdzorg is in volle gang. Denk onder andere aan een landelijk op te stellen toekomstscenario voor de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen, nadere regels voor het organiseren en borgen van de inkoop en beschikbaarheid van niet veelvoorkomende jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, regionale expertteams jeugd voor een betere en snellere toeleiding naar specialistische jeugdhulp en mogelijk te realiseren bovenregionale expertisecentra waar expertteams complexe casuïstiek kunnen opschalen.

Vanuit haar basistaken richt het ZVH zich op de inzet van passende straf, hulp en ondersteuning aan jeugdigen en hun omgeving, die met justitie in aanraking (dreigen te) komen. De opgave is dat het ZVHF binnen de nieuwe ontwikkelingen in de jeugdzorg een herkenbare plek krijgt waarin haar meerwaarde ten volle wordt benut. Aansluiting op het lokaal en regionaal aanbod van ondersteuning, jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering en specialistische zorg is daarbij van belang. Dit met een meer uitgewerkte visie op de verbinding met het lokale veld, het bovenlokale veld en de regionaal werkende organisaties en overlegtafels.

ZSM

De ZVH'zen in 3 Noord en de strafrechtketenpartners op ZSM hebben een gedeelde ambitie om te komen tot een betere verbinding en effectievere samenwerking tussen het straf-, zorg- en sociaal domein.

Het versterken van de verbinding en de kwaliteit van de samenwerking vraagt verdere implementatie en borging van de volgende vier samenwerkingsafspraken:

1. Het ZVH levert de beschikbare relevante contextinformatie over de bij het ZVH bekende verdachten die op de ZSM-locaties worden aangemeld.
2. Op de ZSM-locaties (en binnen het OM) wordt contextinformatie betrokken om te komen tot de meest effectieve interventie.
3. De ZSM-partners informeren het ZVH over afdoeningsbesluiten/aanpakken wanneer de verdachte bekend is bij het ZVH.
4. De ZSM-partners doen een melding bij het ZVH bij ('buikpijn') casussen waarnaast, of in plaats van, interventies vanuit de strafrechtketenpartners ook interventies vanuit het zorg- en sociaal domein nodig lijken.

Lokale sociale wijk- en gebiedsteams

Het ZVH is voor de sociale wijk- en gebiedsteams adviseur, vraagbaak en de plek waar lokale werkers terecht kunnen met complexe domeinoverstijgende casuïstiek waar ze in vastlopen. Hierbij is het van belang dat het ZVH bij sociale wijk- en gebiedsteams continu investeert in onder andere relatiebeheer en het versterken van de kennis en kunde op casuïstiek en op 'randvoorwaarden voor opschaling'.

Uitgangspunt is steeds 'lokaal, tenzij'. Het ZVH gaat de sociale wijk- en gebiedsteams vaker adviseren en ondersteunen bij casuïstiek met aspecten van onveiligheid. Dit met het als doel kwaliteitsverhoging van het lokale veld bij de aanpak van deze problematiek. Het ZVH neemt alleen die casuïstiek in procesregie die voldoet aan de daarvoor gestelde criteria.

Veilig Thuis: de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties

Bijna alle zaken van HG die strafrechtelijk vervolgd worden komen binnen bij ZSM. Veilig Thuis en de ZSM-partners hebben daarop hun gezamenlijke ideale werkproces beschreven. Voor het duurzaam stoppen van huiselijk geweld is meestal een langdurend en gefaseerd ondersteunend hupverleningstraject van één of meerdere jaren nodig, om structurele verandering van bestaande (gewelds)patronen tot stand te brengen, waarbij het strafrecht ondersteunend kan zijn. Daarmee is investeren in een goed lopend werkproces op de koppelvlakken tussen ZSM, Veilig Thuis en de ZVH tevens van belang. Het ZVH draagt met een systeemgerichte aanpak bij aan het doorbreken van een structurele onveilige situatie bij huiselijk geweld en kindermishandeling, evenals bij stalking.

RIEC

In kwetsbare wijken met een opeenstapeling van sociale problemen vindt ondermijnende criminaliteit een voedingsbodem. Gemeenten treden hiertegen op met een gebiedsgerichte aanpak die preventie (en voorkomen van verder afglijden) combineert met het aanpakken en bestrijden van ondermijnend en crimineel gedrag. De persoonsgerichte aanpak die door ZVH is ontwikkeld, kan hierbij eveneens worden ingezet. Bijvoorbeeld in de aanpak van criminele families of om te voorkomen dat kwetsbare jongeren afglijden naar zware (drugs)criminaliteit. Daarom gaan we verder verkennen hoe de samenwerking tussen het RIEC en het ZVH, onder regie van de gemeente, kan worden versterkt.

De verkenning van verdere samenwerking is gericht op:

- Het op elkaar afstemmen van persoonsgerichte aanpak en bestuursrechtelijke interventies.
- Het ontdekken van elkaars toegevoegde waarde; het scherp krijgen van taken, rollen en bevoegdheden.
- Het expliciteren van de randvoorwaarden voor samenwerking, met specifieke aandacht voor het delen van informatie in relatie tot de (op handen zijnde) Wgs.
- Het helder krijgen van wat de positie van het ZVH moet zijn in de gebiedsgerichte (wijk)aanpak van ondermijnende criminaliteit en deze vervolgens vorm geven in de regio.

